

DISCURS DEL PRESIDENT DE L'AILLC, ALBERT HAUF, EN L'ACTE DE CLOENDA DEL COL·LOQUI

Amigues i amics,

La bella exposició de l'amic Giuseppe Tavani sobre la narrativa breu catalana medieval tanca una setmana d'intensa activitat cultural i d'agradables contactes que el marc incomparable d'aquesta universitat i d'aquesta ciutat han convertit en una experiència memorable.

En primer lloc crec obligat felicitar els ponents convidats per l'AILLC per l'alta qualitat científica de llurs contribucions, tant en el camp de la llengua com en el de la literatura. Crec que, una vegada publicades les actes, es convertiran en un utilíssim punt de referència.

Ja la primera ponència inaugural del doctor Nadal va marcar una tònica de reflexió i d'exigència molt difícil de superar, plantejant qüestions que tenen un inevitable vessant polític, i per això mateix pràctic, sobre el futur d'una llengua com la nostra, privada d'un estat que la recolzi. Dues interessants ponències, les dels doctors Xavier Renedo i Curt Wittlin, s'han centrat en la figura cada vegada més gegantina d'Eiximenis, gironí de naixença i valencià d'adopció. Aquestes aportacions, juntament amb la nombrosa sèrie de comunicacions de gran qualitat (unes vuit, si no vaig errat!), demostren que l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la Universitat de Girona és quelcom més que un nom protocol·lari, buit de contingut. Ultra servir-nos d'exponent de l'excel·lent tasca que s'hi està fent, ens ha cridat l'atenció sobre la que encara resta per fer si volem tenir editada, amb la dignitat que pertoca, la tan voluminosa com imprescindible obra del franciscà gironí.

També han assolit un altíssim nivell les dues ponències sobre l'Edat moderna, tant la del col·lega Vicent Escartí, que ha demostrat la pervivència a València d'una literatura de caràcter oral, encara en bona part per estudiar, com la d'Albert Rossich sobre la pervivència de la tradició medieval jocfloralista. Una i altra ponència s'han demostrat complementàries, com sol passar quan hi ha bona organització.

El professor Tavani i el professor Modest Prats han completat aquesta estimulante sèrie d'aportacions magistrals, una sobre un tema medieval que necessita revi-

sar en la línia assenyalada pel ponent, i l'altra, sobre l'evolució artística de l'obra de Joaquim Ruyra, un excel·lent i massa oblidat narrador gironí.

Pel que fa a la llengua, a l'útil panoràmica del professor Dols sobre els estudis de Fonologia i la de la professora Conxita Lleó sobre l'aprenentatge de dues llengües, de gran utilitat en un país com el nostre condemnat al bilingüisme, cal afegir-hi l'aportació del doctor Morvay sobre fraseologia, que apunta la necessitat d'un diccionari fraseològic.

M'ha resultat especialment estimulants la ponència del doctor Climent Nadeu, sobre la comunicació amb l'ordinador. Aquesta aportació, lamentablement mancada de discussió, crec que demostra també la necessitat d'una major comunicació entre els membres de la nostra Associació i els tècnics i enginyers, i que no solament necessitem diccionaris fraseològics (com ens recorda Morvay), sinó d'altres fonts de documentació oral fins ara escassament disponibles. Sembla que pertoca als més joves la tasca d'establir els necessaris ponts i contactes, i que l'AILLC haurà de tenir en compte aquests aspectes pràctics en els propers col·loquis.

Com que per molt que m'hi esforci, encara no he aconseguit el do de la ubiqüitat, no he pogut assistir més que a un nombre limitat de comunicacions. Però pel que he pogut veure i sentir, crec que la majoria del quasi centenar que s'han presentat ha assolit un nivell científic molt digne i abasta un ventall molt ample i representatiu de temes. És agradable poder constatar que hi han participat mestres reconstruïts, juntament amb joves que prometen convertir-se aviat en mestres. Estic segur que les *Actes* donaran testimoni d'aquesta bella florida, fruit del nostre col·loqui.

Ultra la part científica, certament fonamental, i com ens recordava suara el doctor Badia, no podem perdre de vista que el nostre col·loqui tenen també una funció social de diàleg entre persones que comparteixen una vocació i uns interessos. Vocació i interessos cada vegada més qüestionats i que tenim el deure moral de defensar com a col·lectivitat. Per això em plau moltíssim que l'AILLC hagi elegit el doctor Joan Veny i el senyor Anthony Bonner com a conseller i membre d'honor, respectivament. Si el primer, ultra col·laborar en les nostres tasques com a president i membre de la Junta, és un mestre de mestres que ens ha ensenyat a apreciar la riquesa dels nostres parlars, el segon, a més de traduir a l'anglès i d'editar les obres de Ramon Llull, és un mallorquí d'adopció que ha ensenyat als mallorquins, no solament a respectar i conèixer la fauna i la flora insulars, sinó a defensar el tresor de la pròpia llengua i de la pròpia cultura, tan dignament representada per la figura de Llull. Un i altre, són certament dos models a imitar, i estem molt contents de poder comptar amb el seu consell i ajuda.

No em puc estar tampoc de donar les gràcies als membres de la Junta que deixen el càrrec, per la seva ajuda i suport, i donar la benvinguda als novament elegits, en especial als doctors Faluba i Ildica Zijj, que representen els col·legues magiars que

han volgut acceptar el feixuc encàrrec de tirar endavant l'organització del proper Col·loqui, que, si Déu vol, celebrarem a Budapest. No cal dir que quedeu ja des d'ara convidats a participar-hi.

Precisament l'èxit del present Col·loqui i la fita que suposa l'organització del proper, ens obliga a mirar endavant, i a replantejar-nos, si cal, la nostra tasca. Tenim l'obligació de lluitar per les nostres idees, i potser caldrà fer-ho amb més èmfasi i decisió. Això no serà possible si no tenim veu perquè no tenim suficient força. I només la unió fa la força. Per això voldria demanar-vos de fer una mica més de proselitisme entre els col·legues i els estudiants, donant a conèixer la nostra Associació, que no pot convertir-se un mer instrument egoista de promoció de la pròpia recerca a través d'*Estudis de Llengua i Literatura Catalanes* i de les actes dels col·loquis. Personalment, lamento moltíssim haver de constatar que, tot i celebrar el present Col·loqui al bell cor del nostre país, manquen ací moltes de les veus més qualificades de la catalanística i molts dels professors de les nostres universitats. Espero i desitjo que aquesta notòria absència no representi una condemna o un menyspreu envers el objectius de la nostra Associació, objectius els quals, torno a repetir-ho, cada vegada sembla més important revitalitzar, ara que, per circumstàncies prou conegudes, és cada vegada més escàs el nombre d'estudiants de llengua i literatura catalanes.

Em contaren fa poc que un pare valencià s'exclamava tot ofès, davant la vocació del seu fill primogènit que tenia la curolla de fer Lletres i, per si això fóra poc, d'estudiar català: «—Sólo si tuviera un hijo retrasado mental, le haría estudiar Filología Catalana. —¿Ah sí?» Li va contestar algú. «Pero veo que su señor padre no compartía esta opinión!»

Hom va demanar a l'escriptor jueu Isaac Singer si creia en el lliure albir o si acceptava més aviat la fatalitat de la predestinació. I que ell va contestar: «He de creure en el lliure albir. No em queda altra alternativa!»

A nosaltres sembla que tampoc no ens queda altra alternativa més que la de lluitar en defensa de la nostra llengua, que és la nostra identitat, i per un humanisme que és la nostra manera d'entendre la humanitat. Els membres de la Junta ens hem plantejat la millor manera de combatre el desinterès i el desànim. Hem pensat que una manera de tractar de començar a fer-ho, en bona part coincident amb els desitjos expressats per les associacions de catalanística que comparteixen els nostres objectius, seria la d'organitzar col·loquis locals, sobre temes específics de gran actualitat, aprofitant l'espai temporal que ens deixen els col·loquis internacionals. Pensem, molt especialment, en la millor forma d'involucrar els professors de secundària, en trobades locals a celebrar en llocs cèntrics com Morella, Peníscola, Montserrat, etc. És un tema, aquest, sobre el qual agraiem les vostres opinions i col·laboració. Però no podem contemplar passivament —seríem uns irresponsables!— com el poder

establert i la societat en general eliminen les Humanitats i els estudis de llengua i literatura catalanes, o consideren sobrer l'estudi de la nostra literatura medieval o de la nostra història.

No vull allargar-me més en paraules. Lamentem haver hagut de pujar una mica la subscripció, però fa temps que «En Regalat» és mort i els comptes deixen ben clar que les despeses d'impresca superen de molt el poc que aporten les subscripcions (que no tenen possible comparació amb les d'altres associacions similars i que molts —massa— encara no paguen!). Tot i que hem aconseguit gestionar el transvasament del fons que l'AILLC tenia fins ara congelat a Amsterdam, cal preveure amb la suficient antelació les necessitats del proper Col·loqui de Budapest, els organitzadors del qual difícilment podran disposar de les facilitats que hem tingut ací.

Tots heu pogut comprovar l'eficiència de l'organització gironina. Els detalls humans, l'extraordinària hospitalitat, les substancioses i agradables col·lacions entre comunicacions, el temps i la paciència esmerçats pels col·legues que ens han fet de *cicerones*. Tot i tots, han contribuït que aquesta estada ací a Girona s'hagi convertit en una experiència certament memorable.

Diuen a Mallorca que:

Segons sa canya, es timó.
 Segons s'al·lot, ses juguetes,
 Segons es ball, castanyetes,
 Segons s'al·lota, s'amor.

Segons s'espiga, s'aresta,
 Segons s'ametla, es bessó,
 Segons sa barca es timó,
 Segons es sant fan sa festa.

És evident que els organitzadors han sabut convertir aquest col·loqui, uns dels més llargs de tota la nostra història, en una vertadera celebració. A tots ells, i a tots els qui heu contribuït amb la vostra aportació i la vostra presència: Moltes gràcies!

ALBERT HAUF